

Kmet, delavec
in obrtnik
naj bodo naro-
du vodnik!

Izhaja vsako sredo.
Naročnina:
za celo leto Din 30,-
za pol leta " 18,-
za inozemstvo
za celo leto Din 50,-
Inserati po tarifu. Pis-
menim vprašanjem naj
se priloži znamko za od-
govor. — Neprankirana
pisma so ne sprejemajo

Kmetijski list

Glasilo „Slovenske Kmetijske Stranke“.

Vsakdo vziiva
vse sadove
svojega dela in
marljivosti!

Rokopisi se ne vra-
čajo. — Plača in toži
se v Ljubljani. — Ured-
ništvo in uprava je v
Ljubljani v Kolodvorski
ulici št. 7. — Telefon
Inter. št. 506. — Račun
pri pošl. čekovnem za-
vodu št. 14.194.

Le tako naprej!

Batine in zopet batine. — Obtožnica proti ministru Maksimoviću. — Nag človek v parlamentu. — Klerikalci glasujejo za batine! — Sramota za SLS.

Najbolj žalostno poglavje v kratki, komaj osemletni zgodovini naše države so »batine«, t. j. pretepanje ljudi, ki so državljani in ne živina. V modernih državah imajo celo zakone proti trpinčenju živali, pri nas pa smejo objestni ljudje v imenu državne oblasti pretepati ljudi, ki so državljani in ne brezpravni staroveški sužnji!

Pretepanje državljanov je bilo zabranjeno že v stari rimski državi, pred 2000 leti! Če je takratni sodnik obsodil koga »na 25«, je zado-stovalo, da je rekel obsojenec, če je bil rimski državljani in ne suženj: *Jaz sem rimski državljani — civis Romanus sum — in nihče se ga ni smel dotakniti!*

V proslulem srednjem veku je pokvarjena posvetna in cerkvena gospoda zopet vpeljala batine za kmete in delavce, torej za takratni »tretji stan« (»prvi stan« so bili plemenitaši, »drugi stan« pa višja in nižja duhovščina). Starejši naši ljudje se še spominjajo iz pripovedi svojih očetov in dedov, kako ne-ustojljivo so grajščinski valpti kmete preteпали. Morala je priti strahovita revolucija na francoskem pred 100 leti, ki je s krvjo nešteti tisočev pomagala do zmage načelu o človeških pravicah. Francoska revolucija je strla predpravi-ce »prvega« in »drugega« stanu in jih vrgla za plot in je postavila na-čelo, da smo pred postavbo vsi enaki, t. j. da smo enakopravni državljani, ki jih nihče več ne sme brez kazni pretepati, nismo pa več »podložniki« ali »podaniki«, ki jih sme vsak gosposki domišljavec brcati, suvati in tepsti po svoji volji.

Tudi pri nas marsikomu, ki je danes po gosposko oblečen, ne bi škodovalo, če bi nekoliko pomislil, kakšna velika stvar je francoska revolucija. Če bi francoske revolu-cije ne bilo, bi 100 procentov naše današnje srbske, hrvaške in slo-venške »gospode« ne nosilo kravati, ampak bi nosili gnojnico na plemenitaške njive in travnike še danes!

Batine in demokracija.

Mi beremo in slišimo prav pogo-sto, da je naša država demokratična država, češ da v njej vlada ljudstvo po svojih izvoljenih zastop-nikih (poslancih).

Ta trditev pa je gorostasna laž! Resnica je taka, da res volimo po-slance, toda ti poslanci nimajo no-bene moči. Zakaj je nimajo, o tem bomo govorili drugič, zaenkrat naj zadostuje le to, če povemo, da so poslanci zato brez moči, ker se čuti večina kmetov še vedno kot »po-danike« in kot »podložnike«, ki morajo slepo ubogati, ne čutijo se pa kot svobodni državljani, ki go-spodujejo!

Na Angleškem in v Ameriki, kjer žive državljani, imajo zato tudi par-lamente in poslance, ki znajo nad svojimi vladami tudi zarohneti, če je treba, ker se čutijo poslanci kot gospodarji nad vlado, ne pa narobe! Pri nas pa te zavesti še ni, ker smo ponižni »podaniki« in za-to imamo namesto vlade ljudstva ali demokracije — batine!

Je že tako: Za državljane velja Svoboda in Pravica, za »podanike« pa pokvarjena gospoda še nikdar ni imela drugega kot bič in pendrek in »kundak« (puškino kopito). In prav ima! Žalostna je taka be-seda, ampak resnična! Za pretepa-nje je vedno treba dveh, enega, ki tepe, in enega, ki drži. Kdor pa ra-dovoljno drži, temu se godi prav, če jih dobi, pa magari jih drži iz strahu pred znanim hudičem!

Batine in volitve.

Posebno priljubljene so pri nas batine v času volitev. Treba je brati vedno samo srbske in hrvaške ča-sopise v volilni dobi. Kar nam tam vse pripovedujejo, je naravnost ob-upno. Mogoče je kaj tudi pretirano, ampak če je le ena desetina vsega res, kar tam beremo, je že grozno!

Zato so tudi hrvaški kmetje kr-stili vladajočo pokvarjeno gospodo z besedo »batinašik«.

Tudi pri zadnjih volitvah v ob-lastne skupščine so ponekod pele batine. Kako so trpinčili kmete v Vojvodini, smo mi obširno poročali. Zanimivo je, da so »veliki« sloven-ski listi o teh grozodejstvih trdo-vratno molčali. Šlo je pač le za ubo-ge kmete, za »podanike«... Če je pa prestavljen kakšen gosposki človek iz Ljubljane v Šiško, pa de-lajo kraval, kakor bi svet podiral! Parlamentarni klub hrvaških kmečkih poslancev pa ni molčal na-te grozovitosti, ampak je vložil v

parlamentu proti odgovornemu mi-nistru za notranje zadeve Boži Ma-ksimoviću

obtožnico,

v kateri našteva vsa trpinčenja in vse nezakonitosti, ki so se zgodile za časa zadnjih volitev. Pretekli te-den je prišla razprava o tej obtož-nici na dnevni red v parlamentu in vsa javnost je z veliko napetostjo čakala, če se bo kaj zgodilo in kaj.

Nenavaden dogodek.

V vseh parlamentih je navada, da poslanci lahko odgovornega mi-nistra zaradi raznih nerednosti »in-terpelirajo«. Interpelacija je prav-zaprav »ostro vprašanje«, na katero mora minister odgovoriti javno in javno povedati v parlamentu, ali je že kaj ukrenil proti krivcem, ali pa povedati, kaj bo ukrenil, če se res kakšna krivica dokaže.

Pri nas pa interpelacije navadno nič ne zaležejo. Stranka, ki ima ve-čino in ki je na vladi, kratkoma-lo vse utaji, pa mirna Bosna! Če bi imeli res parlament, kakor ga ima-jo Angleži ali Amerikanci, bi bilo seveda drugače. Tam so ministri »hlapci« parlamenta, pri nas pa je ravno narobe.

Kdor količkaj pozna naše razme-re, je bil že od vsega početka pre-pričan, da bo obtoženi minister po-skušal tudi trpinčenje kmetov uta-jiti in da bo rekel, »da pri nas ni batin«. Tako so razni ministri še vedno odgovarjali v podobnih slu-čajih.

Tako se je tudi res zgodilo. Ko-maj pa se je obtoženi minister Ma-ksimoviću začel zagovarjati, so pri-nesli nekateri poslanci Davidoviće-ve stranke v parlamentno dvorano silovito

pretepenega človeka!

Tega so postavili pred ministra in potem, ko so ranjenega skoraj do golega slekli, so kazali ministru na krvave rane in na težke telesne po-škodbe, ki jih je zadal revežu obto-ženemu ministru podrejen policijski uradnik preteklo noč!

Ta prizor je strahovito učinkoval! Kakor ubijalec, kateremu pokažejo sodniki njegovo krvavo obleko, na-vadno ne more več tajiti, tako je tu-dij obtoženemu ministru kar sapo zaprlo! Tu ni pomagalo nobeno iz-vijanje več, češ »da so pri nas ba-tine prepovedane in neznane«, kajti pred samim ministrom je stal gol človek v svojih ranah, ki jih je do-bil od policijskega uradnika!

To pa še ni bilo dovolj. Seji so prisostvovali tudi zastopniki tujih držav! Lepe reči so morali ti go-spodje poročati domov v svoje drža-ve o naših razmerah! Gospodje so namreč tudi videli rane.

Vse te sramote pa ne bi bilo tre-ba, če bi pri nas vlada na interpe-lacije odgovarjala in kaznovala krivce, ki zagreše to, proti čemur se poslanci pritožujejo. Ker pa vla-de te svoje dolžnosti ne vršijo, je morala opozicija poseči po skraj-nem sredstvu.

Strahovita sramota!

Vsak količkaj dostojen človek bi bil pričakoval, da bodo tudi vladne stranke imele toliko sramu v sebi, da bodo takega ministra, pod kate-rim se dogajajo take stvari, odslo-vile ali vsaj postavile pred parla-mentarno sodišče.

Toda vse zastoj: Pri glasovanju, ali se naj minister Boža Maksimo-vić obsodi ali ne, so večinske go-sposke stranke glasovale proti obtožnici...

Da je pa sramota tudi za Slovence popolna, pripomnimo, da se je po-stavila na stran onih, ki kmete tr-pinčijo in pretepaajo, tudi »legitimna zastopnica slovenskega naroda«, Slovenska ljudska stranka.

Kmetje, ki ste glasovali za SLS, ali vas je kaj sram? Mogoče se sramujete vsaj vi, kajti tistih ljudi, ki ste jih izvolili vi, že zdavnaj ni več sram!

Po korupciji še — batine!

Zadnjič enkrat smo povedali, ka-ko je nastopila SLS v vprašanju korupcije. Oni bodo sicer govorili, da so proti korupciji, toda istina je, da do danes še ni niti en korup-cionist pod ključem — po za-slugi SLS!

Sedaj je ta gospoda glasovala še za to, da se ne postavi pred sodišče minister, pod čegar odgovornostjo so njemu podrejeni organi kmete preteпали in mrevarili!

Nič se ne bi čudili, če bi dobili »batine« tudi v Slovenijo. Mi smo prepričani, da bodo volilci SLS pre-nesli tudi deseterkratne batine na dan, od samega strahu pred znanim hudičem, njihovih oči jim pa tudi stokratne batine na dan ne bodo odprle.

Slovenski kmet, kam jadraš? Ali je bilo res še premalo grajščinskega valpstva in pretepanja nad teboj?

Deželni zbori.

Dne 23. februarja sta se sestala oba deželna zbori v Sloveniji. V Ljubljani je zboroval deželni zbor (oblastna skupščina) v dvorani mestnega magistrata, v Mariboru pa v porotni dvorani.

Za deželne zборе je vlada slabo poskrbela, ker ni dala na razpolago nič denarja, a brez denarja je vsako uspešno delovanje nemogoče. Zato je tudi prvo delo obeh deželnih zborov zgolj formalnega značaja, t. j. izvoljeni so po zakonu predpisani odbori in odseki in sprejeti so poslovnik, vsako drugo delo pa je nemogoče, dokler ne bodo našli deželnih zborov potrebnih sredstev za svoje delovanje.

Pri tej priliki naj ugotovimo, da sta bila oba deželna zbori in vse stranke edine v tem, da se novih davkov za deželne potrebe ne sme nalagati, ker so že sedanji davki previsoki in prehud.

Ljubljanski deželni zbor.

Na prvih sejah je ljubljanski deželni zbor izvolil sledeče predsedstvo: Predsednik dr. Marko Natlačen, podpredsednik Jože Gostinčar, za tajnike pa so izvoljeni Alojzij Peterlin, Hinko Lebinger in Ivan Majeršič.

V deželni odbor so izvoljeni: dr. Marko Natlačen, dr. Anton Breclj, dr. Adlešič, dr. Milavec in župnik Hauptmann.

Kmeta ni v deželnem odboru nobenega.

Nato so bili izvoljeni trije odseki: finančni odsek, odsek za uredbe in odsek za prošnje in pritožbe.

V proračunski odsek so izvoljeni: Anton Skubic, Hinko Lebinger, Jože Brenčič, Jože Nemanič in dr. Kramer.

V odseku za uredbe so: dr. Adlešič, dr. Česnik, prof. Jarc, prof. Mazovec in dr. Puc.

V odseku za prošnje so: Jakob Jan, Matej Tomazin, Jože Tratnik, Peter Arnež in Janko Bukovec.

Na seji 28. febr. je deželni zbor sprejel tudi svoj poslovnik, ki zagotavlja večini absolutno nadvlado nad manjšino. Klerikalci so neomejeni gospodarji v ljubljanskem deželnem zboru in oni nosijo tudi vso odgovornost za njegovo delo.

Deželni zbor v Mariboru.

Mariborski deželni zbor je sestavljen tako-le:

Predsedništvo: predsednik dr. Leskovar, podpredsednik Jakob Rajh, tajnika pa sta: dr. Kečkeš in Ivo Neubauer.

V finančni odsek so izvoljeni: dr. Veble, Franc Hrastelj, Lovro Petrovar in dr. Goričan.

V odbor za prošnje in pritožbe: Davorin Kranjc, Peter Rozman, Alojzij Janžekovič in Josip Neubauer.

V odbor za uredbe: dr. Ogrizek, Jože Stabej, dr. Ravnik in dr. Matija Sebastja.

Klerikalci imajo absolutno moč tudi v mariborskem deželnem zboru in so torej tudi za vse samo oni odgovorni, kar bo deželni zbor sklenil in ukrenil.

Na prvi seji ljubljanskega deželnega zborja je prečital v imenu naše stranke predsednik kluba SKS tov. inženjer Zupančič sledečo

Izjava:

Visoka skupščina! Mi zborujemo v sejni dvorani, ki je namenjena občinskemu svetu ljubljanskemu. Na Kongresnem trgu pa stoji ponosno deželni dvorec, naš edini slovenski parlament Tamkaj je pravo mesto za dobro slovensko gospodarsko delo. Ne mislimo s tem preganjati našega kulturnega zavoda, slovenske univerze. Žigosati pa moramo pogrešne metode v naši upravi.

Slovenska kmetijska stranka odkritosrečno pozdravlja dejstvo, da se je danes začelo z vzpostavitvijo oblastne ali deželne samouprave. Z dobro voljo in vztrajnim delom bomo dosegli, kar smo leta 1918 še imeli. Veliko dela čaka to zbornico in narod slovenski pričakuje od tukaj svojo gospodarsko rešitev. Gospodarsko nazadovanje je objelo vse panoge našega gospodarstva. To nazadovanje pa ima svoje korenine v kmetijski krizi. Naše ljudstvo je osirotelo in iz tega izvira vse gorje v gospodarstvu. Najbolj ječi danes kmetijstvo. Zato se mora pomagati najprej tam, kjer je potreba največja, Trgovina, obrt in industrija ne morejo najti razmaha, ako kmetijski narod nima sredstev za odjem blaga. Ljudstvo je bilo prisiljeno omejiti svoje potrebe na najnižjo mero.

Dvigniti poljedelsko produkcijo in jo usposobiti za težak konkurenčni boj na svetovnih tržiščih, bodi prva naloga te zbornice. Važno vlogo pri tem vprašanju zavzemajo prometna sredstva. Kmetijska delavnica je nepremakljiva. Zato je vrednost kmetijske produkcije in možnost dobrega vnovenja odvisna v prvi vrsti od dobrih potov, cest in železnic. V tem pogledu je delala Sloveniji centralna vlada vseh osem let vnebovpijočo krivico. To krivico popraviti je prva dolžnost naše skupščine! Rešitev cestnega vprašanja je ena najnujnejših potreb. Zato pričakujemo, da bomo vsi solidarno brez izjeme napeli vse sile, da se vrnejo deželne doklade nazaj v našo deželno blagajno. Vrniti se nam mora ravno tako tudi vse ostalo deželno premoženje, kajti ljudstvo ne prenese nobenih novih davčnih bremen več!

Izjavljamo, da bomo vsako stvarno, smotreno, nestransko gospodarsko delo te zbornice lojalno podpirali. Ta skupščina naj postane naša gospodarska zbornica. Tvorijo naj naš stalni gospodarski svet. Glas te skupščine pri popravljanju dosedanjih napak in pri varovanju ljudske samouprave bodi enodušen in tako odločen, da ga ne bo mogel nihče preslišati. Uveljaviti mora končno v državi SHS priznanje popolne gospodarske enakopravnosti našega naroda.

V imenu SLS je prečital dr. Breclj izjavo, v kateri naglašajo potrebo po zakonodajni samoupravi zjedinjene Slovenije, samostojni de-

mokrati pa so naglasili potrebo gospodarskega dela.

Slične izjave so prečitane tudi v mariborskem deželnem zboru.

Poročila vladnih zastopnikov.

Na prvih sejah obeh deželnih zborov so prečitali tudi vladni zastopniki svoja poročila o stanju v obeh oblastih.

Ta poročila so zanimiva, ker se iz njih vidi, kako silno je vlada zanemarjala Slovenijo!

Najvažnejše podatke iz vladnih poročil bomo objavili v prihodnjih številkah. Tam bomo poročali tudi še o drugih važnejših dogodkih na prvih sejah, ki jih moramo danes zaradi pomanjkanja prostora odložiti.

Koliko bo stala oblastna skupščina.

V debati o poslovniku ljubljanske oblastne skupščine se je priglasi k besedi tov. Bukovec in izvajal sledeče:

Ne bom se pečal v podrobnostih s posameznimi paragrafi, ali moram reči, da je večina pogazila načelo demokracije s tem, da je preprečila kontrolo manjšine tako v predsedstvu kot v oblastnem odboru. Podčrtati pa moram to, kako večina razpolaga z ljudskim denarjem, kar se tiče plač oblastnemu odboru in poslancem. Večina predlaga, da naj imajo člani oblastnega odbora mesečno stalno plačo (ca 4000 Din) in povrh tega še poslanske dnevnic 150 Din na dan. V času zasedanja bo to zneslo okoli 8500 Din na mesec. — Take plače so zapravljanje narodnega premoženja in gospodje iz večine, zavedajte se, da vas je ljudstvo poslalo semkaj, da štedite in da v tej veliki krizi, ko ni denarja nikjer, ne določujete tako bahavih plač. Gospodje odborniki, med katerimi sta dva advokata, en zdravnik, en doktor višji privatni uradnik in en župnik, itak niso navezani samo na dohodke, ki jih naj prejema kot odborniki, ampak imajo vsi tudi v svojem rednem poslu lepe dohodke. (Velik kraval pri klerikalcih.) Poročevalec večine prof. Jarc predlaga dnevnic za gg. poslance po 150 Din na dan, povrnitev potnih stroškov I. razreda in razven tega dnevnic tudi one dneve, ko skupščina ne bo delovala, če se odgodi le za 8 dni. Moram reči, da je to preveč, veliko preveč (silno razburjenje pri klerikalcih, vse kriči na govornika). Gospodje, če sem prav poučen, v Nemčiji ne dobivajo niti državni poslanci dnevnic iz državne blagajne, ampak stranke same skrbijo za kritje dnevnic svojim poslancem. Stranke so dobro organizirane in pristaši sami dajo svojim poslancem toliko, kolikor je neobhodno potrebno. Mislim, da bi bilo prav, če tudi pri nas postopamo tako, kakor v Nemčiji in zato prosim večino, naj se pridruži mojemu naziranju in naj dnevnic za poslance sploh odpravi. (Klerikalci vse vprek kriče, posebno se razburja g. kaplan Tomazin, ki neprestano ugovarja govorniku.) Ne razumem, zakaj tako ogorčenje proti mojemu predlogu, g. kaplan Tomazin, zakaj se ravno vi toliko razburjate. (Medklic klerikalnega poslanca Strnada: »Zato, ker ima ženo in otroke!« Vse se smeje.) Če bi večina tega mojega predloga ne mogla sprejeti, pa naj sprejme vsaj to-le: Dnevnic za po-

slance naj bodo 100 Din, a to samo za poslance, ki nimajo stalnega bivališča v Ljubljani. Oni poslanci, ki žive stalno v Ljubljani, in teh je 14, pa naj ne dobivajo nobenih dnevnic, ker bi bilo to pravo zapravljanje ljudskega denarja (krik pri klerikalcih, odobravanje opozicije). — Gospodje iz večine pravite, da je ta moj predlog demagogija. Pa poglejmo tej demagogiji malo bližje v obraz. Na primer profesor Jarc in profesor Mazovec, ki sta poslance te visoke zbornice, dobivata redno mesečno plačo kot profesorja (prof. Jarc: »Pa vi?«); tudi o sebi bom povedal, samo malo potrpite! Zakon pa jima garantira za čas zasedanja dopust. Torej njegova že država plača in ne razumem, zakaj naj ga skupščina še enkrat, tako da bo imel dve plači. (Kaplan Tomazin: Rabili bi denar za shode.) Tudi vsi drugi gospodje poslanci, ki prebivajo v Ljubljani, imajo svoj stalen poklic in svoje redne dohodke, tako da jim bo skupščina, če glasuje, da tudi oni dobivajo dnevnic, priznala le drugo plačo. (Veliko ugovarjanje pri večinski inteligenci.) Gospodje, zakaj tako razburjenje ravno pri večinski gospodi? Poglejte vaše kmetijske poslance, ti so pri takih predlogih mirni. Če se ozremo na deželo, vidimo, da naši volilci s trdim delom zaslužijo dnevno dve osebi, par konj in voz 150 Din na dan. Ali je to v skladu, da v tej zbornici dobi poslanec, ki je sam, 150 Din na dan. Apeliran osobito na kmetijske poslance iz strani SLS, da nas pri tem podpro. Poglejmo malo številke, kaj te povedo. Izdatek za 53 poslancev po 150 Din na dan znaša dnevno 7950 Din. Če računamo, da bo to letno 795.000 Din, v štirih letih pa iznese to 3.080.000 Din. Koliko dobrega bi lahko napravili s tem denarjem? (Večina pri teh ugotovitvah razsaja.) Če pa se prilagodite mojim drugim izvajanjem, potem prihranimo dnevno 2650 Din, letno 265.000 Din, v štirih letih 1.060.000 Din. Tudi ta vsota bi popravila marsikako slabo pot in cesto. Če 14 poslancev Ljubljancev, med katerimi sem tudi jaz, ne prejema nobenih dnevnic, pa prihranimo dnevno 2100 Din, letno 210.000 Din, v štirih letih pa 840.000 Din. To so ogromne vsote, posebno še, če je to popolno točno, kar omenja medklic iz manjšine, da bodo samo dnevnic in drugi stroški za poslance porabile eno celo tretjino vsega našega proračuna. Gospodje poslanci, mislim, da so vas ti razlogi uverili, da naša skup-

ščina takih izdatkov ne zmore, zato predlagam: Prvi del poslovnika, to je od § 1 do 15, naj se vrne odseku, da ga popravi v smislu mojih izvajanj. (Klub SKS in ostala opozicija pritrjuje, večina protestira.)

Po govoru dr. Adlešiča (SLS), Sitarja (soc.) in sklepni besedi poročevalca preide predsednik na glasovanje. Prvi pride na glasovanje predlog. tov. Bukovca. — Bukovec predlaga, da se glasuje poimensko,

ker je važno, da se zna, kako kdo glasuje. Predsednik po glasovanju odredi poimensko glasovanje.

Proti znižanju dnevnic in proti temu, da se poslancem, stanujočim v Ljubljani, ne prizna sploh nobenih dnevnic, so glasovali vsi poslanci SLS in 1 Nemeč. Večina (SLS) je sprejela vse predloge poročevalca prof. Jarca, sodijo pa naj o takem delu klerikalnih poslancev volilci sami.

Beogradu nobenega zastopstva, le nekoliko njenih možakov je prišlo v oblastne zборе. Nadškof dr. Bauer je ne ceni, ker pozna njene napake.

Pristaše te stranke pač obiskuje dr. Korošec takrat, kadar je njegova stranka v opoziciji, kadar pa v vladi sedi, vojvoda Slovencev, »Pučkašev« niti ne pogleda. Tega mu ne dovolijo srbske stranke.

To je za »Pučkaše« zelo mučen položaj, kateremu se bo težko odpomoglo. Reči pa moramo, da so katoliški »Pučkaši« vsaj toliko dosledni, ko se oklepajo agrarne misli, da »kvišku drže« hrvatsko, križ in plug«, četudi njihovo vodstvo ni spretno in taktika ni prava. Zato

obsojajo premetovanje poslancev SLS preko načel in njihovo zvezo z radikali, ki so krivi nesrečne ustave. Spoznali so, kako se je to nedosledno skakanje posebno pokazalo zadnji mesec, ko njihovi poslanci glasujejo za vse, kar so pred volitvami pobijali na javnih shodih. To jih lahko boli.

Isto vidi tudi slovenski kmet od dne do dne bolj jasno. Naglo se je vse zasukalo! Ako bi bile zdaj volitve, bi predrzno kričavi kandidati SLS videli, koliko je ura. — Kmetom so se dobro odprle oči. Celo slepci zdaj z rokami lahko potipajo, kaj je vera in kaj nevera, kaj poštenje in kaj prevara.

Iz zunanje politike.

Anglija.

Vsled ruske protiangleške propagande je Anglija poslala v Moskvo protestno noto, v kateri grozi, da bo prekinila z Rusijo trgovsko pogodbo in diplomatske odnose sploh. Rusko časopisje pa obratno obtožuje Anglijo protiruske propagande. Angleški finančni minister se je izrazil, da je potreba, da se stvari nov blok proti Rusiji. Anglija misli, da je njej vse dovoljeno, drugi pa ne smejo o njej nič slabega govoriti.

Na Kitajsko so poslali zopet nove čete v obrambo Šangaja. Tudi Francozi so se pridružili angleški akciji na Kitajskem, le Japonska in Amerika sta zaenkrat še nevtralni. Anglija je poslala svoje ladje v Nikaraguo, češ da bo branila svoje državljanke; Amerika, ki je nedavno vzela protektorat nad Nikaraguo, se čuti prizadeta in je vsled tega nastal med njo in Anglijo diplomatski konflikt.

V Bruslu se je vršil zadnje dni kongres zatiranih kolonialnih narodov. Zbrali so se Kitajci, Indijci, Korejci, Črnici in drugi. Vsi so ostro nastopali proti imperialistični Angliji, ki zatira človečanske pravice malih narodov. Indijo, najvažnejšo angleško kolonijo, ja zastopal Ghandijev prijatelj Jawahar Nehru, ki je izjavil med drugim tudi sledeče: »Simpatije za Rusijo so v Indiji naravno velike, ker je ona nasprotaj angleškega imperijalizma.« — Anglija ima velike skrbi, zakaj kolonialni narodi se probujajo, bliža se konec največji sovražnici Rusov in Slovanov sploh.

Rusija.

Ruska rdeča armada je praznovala devetletnico svojega obstoja. Ruska armada je danes izmed prvih na svetu i po moralni i po materijalni moči, vsaj tako so poudarjali vsi govorniki ob priliki te proslave. Rusija je pripravljena na vse. V

Mandžuriji je koncentrirana ruska armada, ki šteje 130.000 mož in je vsak čas pripravljena stopiti v akcijo. Gospodarsko se Rusija krepko razvija in kljub temu, da jo bojkotira angleška financa, bo dosegla predvojno višino. S pametno politiko si je priklenila nase vse azijske narode, tako da sedaj stoji Rusija takorekoč na čelu osvobojanja zatiranih narodov izpod rok kapitalizma.

Kitajska.

Južne čete krepko napredujejo proti Šangaju in po zadnjih poročilih je Šangaj že padel v roke južnih ali kantonskih čet. Misel osvoboditve Kitajske prešinja danes ves kitajski narod. Pokrajina Zinau je prestopila h Kantoncem in istotako prestopajo h Kantoncem čete protikantonskih generalov. Tudi vse bojno brodogve Kitajcev je prestopilo na stran Kantoncev.

Z Balkana.

Balkan je bil vedno torišče, kjer so se merile med seboj evropske velesile in kjer so tudi našle »jabolko prepira«. Bolgarski zunanji minister Burov bo odstopil in na njegovo mesto pride Molov. To se tolmači s preorijentacijo bolgarske zunanje politike, ki se je končno priključila angleško-italijanski politiki. Italija organizira komitaše, ki naj bi vdrli v našo državo od albanske strani. V Albaniji se mudi tudi vodja makedonske organizacije Protogorov. Naša država se nahaja ob takih prilikah v zelo težkem položaju. Na znotraj jo duši in tlačí kleroradikalna vlada v najprimitivnejših državljanskih svoboščinah. Korošec, ki je imel prej toliko govoriti črez generale, črez korupcijo in policijsko upravo, sedaj glasuje za Maksimoviča. Bližamo se velikim svetovnim dogodkom, ali bo zmagalo nasilje ali človečanstvo, ali bo zmagal zapad ali pa slovanski vzhod.

HPS in SLS.

Na Hrvatskem životari takozvana Pučka stranka, ki je naši Slov. ljudski stranki najbolj sorodna. Ali revica je, ker nihče zanjo ne mara. Pri zadnjih volitvah je tu in tam dobila po par glasov več, kakor poprej, zavoljo tega, ker je po vzorcu naše SLS po shodih debelo zabavljala na centralizem in radikalno stranko, češ, da ona vzdržuje in brani vse, kar je slabega v državi. Odkar se je pa posestrima,

Slov. ljudska stranka, združila v vladi z radikali, da lažje podpira centralizem kakor tudi batinaštvo, je Pučki stranki zmanjkalo sape. V svojem glasilu, »Seljačke Novine«, zdaj toži in kliče: »Žalosna nam majka!«

Duhovnov je pač nekoliko pri Pučki stranki, ali ni jih ena tretjina, drugi hrvatski duhovni so pri drugih strankah, kjer smejo tudi kandidirati. Pučka stranka nima v

Shodi in razne prireditve.

Kamnik. Seja okrajnega odbora SKS se vrši v nedeljo 6. marca ob 10. uri dopoldne pri tov. Cerarju.

Kranj. Seja okrajnega odbora se vrši v ponedeljek dne 7. t. m. ob 10. uri pri Peterčku.

Rogaška Slatina. Okrajna organizacija Slovenske kmetijske stranke za Slatino in okolico sklicuje za dne 6. marca t. l. ob 9. uri dopoldne v gostilni »Natakarice« svoj redni občni zbor. Vabim vse naše tovariše k temu zborovanju. Poleg so še vabljeni zaupniki raznih občin in sicer: Franc Janžek, Štefan Koruznjak, Jože Bercko, Franc Strašek, Jože Nerat, Jože Čoh, Šaliga Franc, Anton Kos, Janez Vehovar, Anton Toplinšek in Ivan Jurše. Člani naj opozorijo omenjene zaupnike za ta sestanek. — Kamenšek m. p., predsednik.

Središče ob Dravi. Krajevna organizacija Slov. kmet. stranke za Središče sklicuje za dne 6. marca ob pol drugi uri popoldne na rotovžu svoj letni občni zbor. Pride govornik iz Maribora. Vabimo vse naše tovariše k temu zborovanju. Za vse člane obvezno. Tajnik.

Suhor. Krajevna organizacija naše Kmetijske stranke krasno napreduje. Do sedaj je organiziranih že 94 članov in mnogo agilnih bojevnikov za kmetijsko stvar in za kmetijski pokret. V nedeljo dne 20. febr. smo imeli volitve v okrajni cestni odbor. V naši občini je bil izvoljen naš odlični tovariš in ugleden župan Franc Štubler.

Videm — Dobropolje. Naša krajevna organizacija SKS v zvezi s krajevno organizacijo Struge je imela prošlo nedeljo svoj letni občni zbor in volitev krajevnega odbora. Odbor se je reorganiziral v tem smislu, da ima svojega namestnika s potrebnimi odborniki tudi v Strugah. Ob tej priliki se je ustanovila Živinorejska zadruga in upamo, da bo dobro vspevala, ker je zasnovana od našega spretnega voditelja živinorejcev Fr. Hočevarja iz Strug ter g. Trčka, ravnatelja zveze Slov. zadr., ki nam je s svojim sposobnim strokovnim znanjem obrazložil pomen te prekornistne ustanove. Za njegov trud se mu najlepše zahvaljujemo. Kmetje so v velikem številu takoj pristopili k zadrugi in

nam to zagotavlja lepe nade v bodočnost. Zato kličemo oni zaspani živinorejski zadrugi. Zora puca, bit čez dana! Pomoči kmetu vremena nema.

Krajevna org. SKS v Leskovcu pri Krškem bode imela svoj občni zbor dne 6. marca ob 2. uri popoldne pri tov. Franc Laurinšku v Leskovcu. Vsi pristaši se prosijo, da se polnoštevilno obč. zbora udeležijo.

Jarenina. Z ozirom na dopis v zadnjem Kmetiskem listu moramo povedati, da ni mišljen naš g. kaplan, ki se sploh ne peča s politikom, ampak je vzgleden in dober duhovnik.

Pri nakupu testenin zahtevajte vedno in povsod samo »PEKATETE«, ki prekašajo po okusu in kakovosti vse druge!

Častna izjava.

V št. 6. »Kmetijskega lista« z dne 10. febr. lanskega leta priobčili smo dopis iz Središča, v katerem smo žalili in napadli čast g. Franca M. Robiča, trgovca in predsednika krajevne organizacije Samostalne demokratske stranke v Središču.

Ker smo imenovanemu delali veliko krivico, preklicujemo tem potom vsebino dotičnega dopisa kot neistinito in prosimo g. Franca M. Robiča javno, da nam žalitve blagohotno oprostí. Zahvaljujemo se mu, da se zadovoljuje z zadoščenjem, ki mu ga dajemo s to izjavo in odstopa od tiskovne tožbe. Izjavljamo, da prevzemamo vse tožbene stroške in se zavežemo plačati 500 Din za obrtno-nadaljevalno šolo v Središču.

Istočasno preklicujemo tudi žalitve, iznešene v istem članku proti g. Jakobu Zdravcu, pos. paromlina in predsedniku kluba obč. odbornikov SDS v Središču ter se mu zahvaljujemo, da ni nastopil proti nam tožbene poti.

V Ljubljani, dne 1. marca 1927.

MILAN MRAVLJE,
urednik »Kmetijskega lista«.

MLADINSKI VESTNIK.

Poziv vsem odborem društev kmetijskih fantov in deklet. Redni letni občni zbori društev kmetijskih fantov in deklet se morajo vršiti v marcu ali aprilu z dnevnim redom, razvidnim v § 11. društvenih pravil. Pazite, da bo na dnevnem redu volitev delegatov na Zvezni občni zbor, ki se bo vršil meseca maja. V slučaju, da je društvo že imelo redni letni občni zbor, ni pa na njem izvolilo gori navedenih delegatov, potem morate sklicati izredni občni zbor. Obvestite takoj Zvezo društev kmetijskih fantov in deklet v Ljubljani, Kolodvorska ulica št. 7, da pošlje Zveza svojega delegata. Opozorjam, da mora vsako društvo javiti svoj občni zbor pristojni oblasti, to je: g. srezkemu poglavarju. — Skličite takoj odborovo sejo, ki naj vse to izvede.

Organizacijski referent.

Novo društvo je bilo ustanovljeno v nedeljo, dne 13. februarja t. l. v Škocjanu pri Turjaku. Že prvi dan je pristopilo okroglo 80 članov in članic. Da, da! Naš kmetijski narod vstaja! Novemu društvu želimo obilo uspehov.

Društvo kmetijskih fantov in deklet Dol-Beričevu uprizaro v nedeljo 6. februarja ob pol 4. uri pop. v Beričevem igro »Tri sestre« in »Čarodejna brivnica«. Vabimo k čim številnejši udeležbi.

K žrebanju naše loterije. Še vedno prihajajo na Zvezo društev kmetijskih fantov in deklet neštivilna vprašanja, katere srečke so zadele. Ker ne moremo na vsa ta vprašanja odgovarjati, opozarjamo vse te dopisnike, da so bile izrebane srečke objavljene v »Kmetijskem listu« št. 6 z dne 9. februarja 1927. Objavljene pa so bile tudi v nekaterih drugih listih, ki so se na našo prošnjo za objavo odzvali (n. pr. »Narodni dnevnik«).

ARBORIN, najboljše sredstvo za zimsko in pomladansko zatiranje škodljivcev sadnega drevja, izdeluje in razpošilja tvrdka Chemotechna, Ljubljana, Mestni trg 10 (na dvorišču veletgovine A. & E. Skabernè). Tam dobite tudi prvovrstno cepilno smolo, gosenični lep in sredstva za razkuževanje živine ter slične izdelke.

Dopisi.

Naklo na Gorenjskem. Menda ga ni kraja v Sloveniji, kjer bi bil pri zadnjih volitvah vladal tak pritisk kot pri nas. Posebno je agitiral naš mladi gospod kaplan, ki je bil na nogah po dnevi in po noči in silovito udrihal po radičevcih in pa po tistih duhovnikih, ki nočejo slepo drvet za zafurano politiko dr. Korosca in njegove SLS. Gospoda toplotno priporočamo na višje mesto za zaslužen odlikovanje. Tudi gospod župan se je odlikoval, ker nam ni hotel dati prostora za zborovanje v stari šoli, ki smo jo vsi plačali, ne samo SLS. Prosimo gospoda župana, da blagovoli za prihodnjic tudi občinske doklade pobirati samo od pristašev SLS.

Poljanska dolina ob Kolpi. Pri nas mnogo čitamo časopise in vidimo, da se pošteni in sposobni ljudje preganjajo in da je naš tovariš minister Pucelj vložil protest v Beogradu in vprašanje na ministra v zadevi g. Koblarja in Klodića. Zlasti naša kmečka stranka je za poštenje in red v državi, zlasti radi tega ker davkoplačevalci najhuje občutimo nered in nepoštenje v državni upravi.

Godešič. Klerikalci so prav grdo zatrjevali in lagali, da je podpora, ki nam jo je naklonil g. minister Pucelj, samo obljuba in da ne bomo 30.000 Din nikdar dobili. S temi lažmi so res okrog 40 volilcev privedli do tega, da so ostali doma. Toda klerikalna laž se je danes podrla, ko je dobila naša kmetijska strojna zadruga že tudi izplačano celo podporo. Vsi tisti pa, ki so doma ostali, so sedaj sprevideli kje je laž in hinavstvo in kje poštenje in odkritosrčnost. Vsi ti in mnogo zapeljanih volilcev so pa trdno sklenili, da ne bodo podpirali nikdar več SLS, ki samo obljubljuje. Prava kmečka stranka je samo naša, ki ima voljo kmetijskemu ljudstvu pomagati.

Iz brežiškega okraja. Prosimo gospoda urednika, da nam v vsakem Kmetijskem listu natanko pove kaj klerikalci v Beogradu delajo in za koga bodo glasovali. Kakor se pri nas govori so za strahovite davke glasovali. Tudi nam povejte, kdaj jih bodo radikalni iz vlade vrgli, da bomo potem tistim zapeljancem in klerikalnim zaslepljencem povedali koliko škode so nam slovenskim kmetom napravili. Pri nas se klerikalci strašno boje našega tov. Ureka in trosijo razne laži o njemu. V našem okraju nismo zadovoljni z agrarno reformo. Je sedaj mnogo slabše nego preje, ker ni zemlja pravilno razdeljena.

Dečno selo. Počasi se je začelo svitati tudi v naših glavah. Mi dobro vemo, kaj nam je obljubovala SLS, naredila pa prav nič, čeprav je imela in ima še danes večino poslancev pri nas. Obljubili so nam avtonomijo, govorili so, da bodo naši fantje služili vojake doma in ne v Macedoniji, od vseh teh obljub pa niso nič držali. To smo si mi dobro zapomnili in smo obrnili SLS hrbet enkrat za vselej.

Iz Ptujске gore piše neki pisec v Slov. gospodarju, kako sijajno so zmagali pri nas SLSarji. Toda pisec se moti. Kar se tiče Gorske občine so klerikalci propadli, edino Majšperska občina jim je pripomogla. In sicer zato, ker so prišli bolni na volišče, kateri so jim pripomogli pri glasovih. Vsi volilci so dobili tudi listke. Mnogo jih je prišlo z dotičnimi listki na volišče in so volili, kakor je bilo zapisano. Ker pravijo gospod, kateri ne bo s Kristusom, ne bo tudi Kristus z njim, nočejo biti volilci radi ene kroglice pogubljeni. Zdaj vidimo kako delajo klerikalci in kake ljudi imajo. Ali je to volitev iz lastnega prepričanja, kakor pisec piše. — Če grem v kako trgovino mi prigovarja trgovec, da volimo SLS stranko, in kadar trgovec pelja blago k podružnici, spotoma agitira. Lepo znate go-

voriti, a delati v prid ljudstva ne. Kdor hoče natanko znati, kako delajo klerikalci s slovenskimi interesi, v Beogradu, si naj naroči »Kmetijski list«. Nadalje čitamo v Gospodarju, »da bi bilo bolje, ako bi doma sedeli pri peči, jedli klobase in vino pili« mesto smo hodili na agitacijo.« G. pisec misli, da smo kakor klerikalci, ki samo kimajo, za njih pa drugi mislijo. Koliko ste storili za olajšanje kmetijskih težav? Kaj se godi z bolno živino? Kje ste klerikalci-kričači, tukaj ne vidite reda?! Čemu ste pa

zmagali. Nazadnje piše pisec, da neki agitator SKS ni hotel voziti volilcev čez vodo, kateri mu ni obljubil, da bo volil 4. škrinjico. Ali je to njegova dolžnost, da vozi potnike čez Dravinjo? Mesto da bi se mu zahvalili, da vozi čez vodo ljudi, pa mu očitata kaj takega kar ni resnica. Slabo znamenje za občino, da ne napravi brvi, ker jo je voda že lansko leto v zgodnji jeseni odnesla. Sicer bi pa lahko g. pisec postavil brv na svoje stroške, ne pa da samo kriči kot rokomavh, a ne dela pa nič. Črnogorec.

Razne politične vesti.

SLS v vladi. Popolno zakonodajno avtonomijo bo dobila Slovenija že prihodnji teden.

Zanimiva izjava »Slovenca«. Dne 20. februarja t. l. je zapisal »Slovenec« v uvodniku med drugim: ... neprestano vlačenje verskih oziroma antiverskih (protiverskih) motivov v našo politiko je protidržavno, rovarsko delo, kateremu treba storiti konec.« Te besede je »Slovenec« natisnil z debelimi črkami. Mi pa odgovarjamo »Slovencu« z neko dogodbo iz francoskega parlamenta. Tam so enkrat razpravljali o odpravi smrtne kazni, češ, da nihče ne sme nikomur vzeti življenja, tudi državna oblast ne. Takrat pa se je oglasil neki poslanec: »Kar gospodom ravbarjem to povejte, naj oni najprej začno spoštovati ta načelo!« To velja tudi za SLS. Gospoda naj bo prepričana, da bo storila sebi in cerkvi največjo uslugo, če se bo enkrat nehalo hujskanje proti političnim strankam s prižnic in spovednic. Seveda bi se moral zgoditi čudež, da bi mi to doživeli. »Hudič« in »frajmavrerji« bodo še najmanj pet tisoč let strašili nezavedne ljudi po naši deželi.

Živela »korupcija«! »Slovenec« poroča, da je vlada ukinila carino na žveplo in soliter, kar da je za sluga g. dr. Kulovca. Če je pa prej naš tov. Pucelj izposloval kakšno ugodnost za Slovenijo, je »Slovenec« zijal, da so to »drobtine« in »korupcija«! Vprašamo »Slovenca«: »Ali ni to, kar prinaša dr. Kulovec Slovincem, tudi »korupcija«? Ali niso tudi to »drobtine«, čez katere sta »Slovenec« in »Domoljub« tako zabavljala?

Politična preganjanja? Komaj smo dobili novo kleroradikalno vlado, so se začeli odpusti raznih naših pristašev iz državne službe. Tako sta bila brez potrebe in vsakega službenega povoda vpokojena pri agrarnem okrožnem uradu v Mariboru dr. Alković in inž. Vedrnjak, geometer Fajdiga in pogodbeni uradnik R. Bende pa odpuščena iz službe. G. Fajdiga se ni nikoli pečal s politiko, je bil zelo vester uradnik, pa je bil vseeno pognan na cesto, baje na zahtevo nekkih Rusov. — Beograjska »Pravda« poroča, da bo odstavljen tudi šef prosvete v ljubljanski oblasti prof. dr. Lončar. — To je zaenkraf vse, kar je doslej SLS v vladi. Taka politična preganjanja so za tiste naše

pristaše, ki so si toliko prizadevali popraviti storjene krivice raznim pristašem SLS, prav dobra šola in pouk za bodočnost. Stara je metoda naše klerikalne stranke, ki se rada potruji, da političnemu nasprotniku »prepaše trebuh«, to je, mu odvzame kruh, ako le more. To je pri njih tisto »pozitivno krščanstvo«, ki o njem samo — govoré. SLS vse metode, ki jih na drugih širokoustno graja, uporablja sedaj sama. — Konstatiramo, da mi ves čas, kar smo bili v vladi zastopani, nismo nikomur odjemali kruha. Če ga dati nismo mogli, smo pustili ljudi vsaj v miru!

Ko je bila na vladi SLS. — Naš »Uradni list« z dne 24. februarja št. 22 prinaša kar 31 sodnih dražbenih oklicev za kmetijska posestva. Pomislite: v eni sami številki lista (št. 22) 31 dražbenih oklicev. Še za nobene dosedanje vlade ni pel boben po kmetih tako kot danes, ko je naša »mogočna zastopnica slovenskega naroda« na državnem krmilu!

Ugotovitev. Mi smo poročali, kako so žandarji v Vojvodini pri zadnjih volitvah pretepali kmete. Ta dejstva so ugotovili bivši ministri in državni podtajniki (dr. Krajač, Mirko Neudorfer itd.) Človek bi pričakoval, da bosta kaj povedala o teh zverinstvih tudi »Slovenec«, »Domoljub« ali pa »Slov. gospodar«, ki sicer tako zelo »branijo kmečke pravice«. Nismo pa našli nikjer v teh listih niti besedice obsodbe, čemur pa se mi prav nič ne čudimo, kajti SLS je gospodska stranka, kateri je največ ležeče na tem, da se »dobro slovensko ljudstvo« obdrži še za nekaj tisoč let pod gosposko knuto. Ti kmet ubogaj in garaj, gospoda naj pa prešerno in lepo živi. To je glavno politično »načelo« SLS in nič drugega. Tako je že od nekdanj bilo in je še danes. Če pa začno kmetje spregledavati, mora pa »hudič« na pomoč in »frajmavrerji«.

Lepa pravičnost. Zadnje dni je imel »Slovenec« težko in nehvaležno nalogo, da brani in zagovarja korupcijo in nasilje. O slučaju, ki se je dogodil pretekli teden v beograjskem parlamentu, poročamo na drugem mestu. Zdravniško spričevalo potrjuje, da je bil občinski sluga v Beogradu tepen. Policijski komisar, ki je obdolžen, da je Ristića

pretepal, seveda taji in pravi, da je Ristić pijanec, ki se je najbrže sam potolkel. To trditev, ki je v popolnem nasprotju z zdravniškim spričevalom, je hlastno pograbil tudi »Slovenec«, ki piše o Ristiću, »da je pijanec, da je igralec, da je zapil svoje premoženje itd.« Vprašamo katoliškega (?) »Slovenca«: »Od kdaj pa smejo policaji pretepati ljudi, tudi če so »pijanci« itd? Najnavadnejši pravni čut zahteva, da se tudi s pijanci in z igralci in z zapravljivci postopa po zakonu!! Uradnik, ki pretepa »pijanca«, je ravno tako kazniv kakor uradnik, ki bi pretepel kakšnega ministra! V tem oziru že navadni človeški čut ne pozna nobene razlike, ampak zahteva strogo kazen! Tega čuta pa katoliški (?) »Slovenec« v svoji krščanski (?) ljubezni do bližnjega nič več nima, kar je sicer zelo žalostno, ampak za klerikalno »katolištvo« zelo značilno. In takih umazanij teh ljudi ni nič več sram.

Čudovit zagovor. Zanimivo je te dni prebirati »Slovenca«, na kakšne načine brani današnje nasilneže. Med drugim opravičuje današ-

nja nasilja tudi s tem, da je tudi slavna vlada PP blagega spomina izvrševala nasilja — češ, če jih je izvrševala ta, naj jih pa še ta! To je sijajna obramba, za katero morajo biti »Slovenca« globoko hvaležni vsi advokati. Sedaj bodo advokati zagovarjali ljudi tako: »Gospodje sodniki! Prosim vas, da »mojega« tata (roparja, goljufa itd.) izpustite, ker so drugi tatovi (roparji, goljufi) že zdavnaj pred njim tudi kradli!«

Iz Novega mesta. Dopisnika iz »Novega mesta v »Jutru« z dne 24. februarja t. l. prosi okrajni odbor SKS za naslov, da ga prihodnjč povabi na občni zbor, da ne bo preveč v skrbeh zanj. Nasprotno nas zanima, če je že izpolnjen krajevni odbor SDS v Šmihelu, ki je trpel lansko leto tako občutljive in neprostoovoljne izgube. Kmetje nimajo časa, da bi vodili tako vzorno organizacijo, kakor jo ima SDS za Novo mesto in okolico, vendar oblastni skupščini, medtem ko je ta oblastni skupščini, medtem ko je ta vzorna organizacija SDS le klerikalcem pomagala do četrtega mandata.

2. Oblastni odbor naj poskrbi nujno denarna sredstva za podpore onim posestnikom, katerim je vsled te bolezni živina poginila.
Ivan Pipan.

Predlog Ivana Pipana in tovarišev za denarno podporo posestnikom oškodovanim vsled kužne bolezni vraničnega prisada pri govedih in konjih.

V letu 1926 spomladi in poletni čas se je pojavila v nekaterih srezih ljubljanske oblasti živinska kuga vranični prisad. Osobito škodo je ta kuga povzročila posestnikom ljubljanske okolice. Precejšnjo število posestnikov je vsled tega življsko prizadeto, in ker si vsled splošne gospodarske krize sami pomagati ne morejo

predlagam.

Oblastna skupščina skleni:

1. Oblastni odbor naj nujno preskrbi zadostna denarna sredstva prizadetim posestnikom.
Ivan Pipan.

Predlog inž. Franca Zupančiča in tovarišev za izgraditev ceste Stojdraga—Velike Malence.

Sesta od Stojdrage na Hrvaškem skozi vasi Čeden, Globočite, Kraška vas, Stankovo, Mrzla vas, Velike Malence, ki je najkrajša zveza z Brežicami, je bila trasirana že leta 1913, vsled nujne potrebe za zvezo Hrvaške in omenjenih krajev z Brežicami.

Visoka Oblastna skupščina skleni:

Oblastnemu odboru se naroča, da odredi takoj vse potrebno, da se prične čimpreje z zgradbo ceste Stojdraga—Velike Malence.

Inž. Franc Zupančič.

Predlog inž. Franca Zupančiča in tovarišev za nujno ureditev cestnega vprašanja.

Samouprava deželnih in okrajnih cest v Sloveniji sloni na osnovi dolgoletnih cestnopravnih izkustev, je v skladu z

osnovnimi državnimi upravnimi zakoni, odgovarja namenu potrebne štedljivosti s tem, da se stroški za nedržavne ceste sploh ne vnesejo v državni proračun. Taka samouprava cest je smotrena, ker omogočuje prilagodenje prometnih potreb dejanskim in gospodarskim potrebam oblasti. Nadalje je tudi elastična, ker nudi možnost preskrbe tozadevnih sredstev sorazmerno k gospodarskemu razvoju s tem, da je v rokah neposrednih interesentov, in slednjč, kar je zelo važno, nudi povsem možnost za ekonomizacijo cestne uprave.

Ta način rešitve je tudi v skladu z namenom vrhovne gradbene uprave, ker razbremenjuje na eni strani njo samo, na drugi strani pa vrhovni državni upravni in zakonodajni aparat sploh. Za to ureditev uprave je potrebna temeljitih priprav, ker bo vsa poznejša tozadevna izvedba od tega odvisna. Ta izvedba bo temboljša, čim bolj bo premišljena in že iz početka zmiselnost organizirana.

Zato predlagam, visoka skupščina skleni:

1. Oblastnemu odboru se naroča, naj čimpreje sestavi proračun za upravo naših deželnih in okrajnih cest ljubljanske oblasti in naj v ta namen takoj stopi v pogajanja s centralno vlado, da se zagotove dobrotki za upravo deželnih in okrajnih cest.

2. Oblastni odbor naj takoj ukrene vse potrebno za zboljšanje plač našim cestarjem v toliki meri, da bodo zamogli posvetiti svoje delo našim cestam.

Inž. Franc Zupančič.

Ostale predloge, ki so jih vložili naši oblastni poslanci na predsedstvo skupščine bomo priobčili v prihodnjih listih. Predlogov je bilo mnogo vloženi zlasti za izgradbo cest in za druge prepotrebne kmetijske stvari.

Delo naših poslancev v deželnem zboru.

Predlogi na predsedstvo skupščine.

Predlog Ivana Ureka in tovarišev glede razglašanja Delegacije min. fin. v Ljubljani od 7. julija 1922, št. B III/5/23.

Vinogradarji Slovenije imajo v smislu razglašanja Delegacije min. fin. v Ljubljani od 7. julija 1922, št. B III/5/23 v teku 10 dni ko so vino ali petjot sprežali, pridelano količino prijaviti pristojni finančni kontroli. Oni vinogradniki, ki tega ne store, ali ki prodane količine vina ne prijavijo finančni kontroli in ob enem v svrhu transportne kontrole ne vzameje kontrolnega listka, se v smislu citiranega razglašanja kaznujejo po čl. 85 trošarinskega pravilnika poleg takse z globo v znesku Din 1000.—

Ta določba je izredno huda, povzročila je marsikako rubežen mnogo nevolje, proklinjanje države in njene uprave, osobito, ker se to izvršuje samo v Sloveniji in nikjer drugje v državi.

Vsled tega predlagamo: visoka skupščina skleni:

Oblastnemu odboru se naroča, da takoj posreduje pidi ministrstvu financ, da izda nalog, da se gorenji razglas tudi v Sloveniji ne izvršuje. Dalje oblastni odbor predloži centralni vladi, amandament v finančnem zakonu za leto 1927/28, da se vsi oni, ki so bili v smislu gorenjega razglašanja kaznovani v letu 1926, kazni oproste.
Ivo Urek.

Predlog Janka Bukovca in tovarišev za okušitev močvirja med vasi Račje selo—Blato—Vel. Sevnica—Sp. Ševnica—Škrjanče—Zagorca—Hudeje in Brezovica imenovano Blaai v občinah Trebnje in Mirna.

Dolina med gorenjimi vasi je vsled nezadostnega otoka in vsled neuravnanih strug potokov Cedivnice in Črna potoka poplavloma zamočvirjena. Posestniki imenovanih vasi imajo samo v tej okoli 150 ha obsežni dolini svoje travničke. Toda pridelki iz tega zemljišča minimalni in slabo kakovosti. V času večjega deževja kakor n. pr. v letu 1926 pa sploh slabe močvirne trave ne morejo pokositi, ker stoji voda visoko po travničkih. Živinoreja

od katere ta kraj živi bo na ta način popolnoma propadla. Ze večkrat so se obrnili prizadeti posestniki na merodajna mesta, da jim zboljšajo in osušijo travničke, toda do sedaj brez uspeha. Ker postajajo razmere od leta do leta slabše, in je gospodarski polom posestnikov nezbežen

predlagamo,

visoka skupščina skleni:

Oblastni odbor preskrbi vse potrebno, da se z osuševalnimi deli močvirja v Blatu v trebanjski in mirenski občini takoj prične.
Janko Bukovec.

Na predlog Janka Bukovca in tovarišev glede trgovinskih pogajanj z Rusijo. Glasom časopisnih vesti se vrše trgovinska pogajanja z Rusijo. Ker so zvezne države ameriške skrcile vseljevanje tujim narodom na minimum, je velike važnosti za bodočnost, da si naša država zagotovi možnost za izseljevanje v Rusijo, kjer bi naši ljudje našli dobrih zaslužek.

Vsled tega predlagamo: Oblastni odbor opozori centralno vlado, da v trgovinski pogodbi z Rusijo zagotovi možnost izseljevanja državljanov SHS v Rusijo.
Janko Bukovec.

Predlog Ivana Pipana in tovarišev za pomoč posestnikom, oškodovanim vsled živinske bolezni metuljavosti.

Vsled poplav je bila v letu 1926 živinska krma ne le blatna in nezadostnih hranilnih snovi, ampak je na tej krmi razvit neke vrste škodljivec, ki povzroča opasno bolezen metuljavost. Vsled te bolezni hira in peša živina neobičajno hitro, in bolezen se je silno razpasla po nekaterih krajih. Najbolj prizadeta je ljubljanska okolica, vsled ljubljanskega barja. Ker je v Sloveniji bezdvoma živinoreja ena glavnih virov dohodkov za našega kmeta

predlagam.

Oblastna skupščina skleni:

1. Oblastni odbor naj preskrbi takoj zadostnih sredstev, da bo mogoče polno živino brezplačno zdraviti.

Novice in razno.

Za ravnatelja kmetijske šole na Grmu je imenovan I. Podgornik, bivši uradnik pri goriškem deželnem odboru.

Za ravnatelja srednje kmetijske šole v Mariboru je imenovan dose-danji ravnatelj nižje kmetijske šole v Banjaluki Venceslav Valenta.

Iz veterinarske službe. Dosedanji tajnik v ministrstvu za poljoprivredno Fran Goljar je imenovan za ži-vinovozdravnika v Škofji Loki.

»Hudič« v sevniskem okraju. Te dni so doživele ženske, ki so šle iz Sevnice po cesti proti Rajhenburgu, silen strah. Ko so šle mimo nekega kozolca, ki stoji skoro tik ob cesti, je naenkrat skočil s kozolca hudič, ki je imel dva repa! Kosmat je bil po vsem telesu kakor medved. Nekaj časa se je oziral okoli, kakor da ne bi vedel, kje da je. Ko je pa zapledal ženske, je stisnil oba repa pod pazduho, ženskam je pokazal rdeč jezik, potem pa se je zagnal na bližnje drevo. Tam se je z obema repoma ovil okoli debele veje in se je začel guncati. Če se ni naveličal, se gunca tam še danes, mi-mogredočim ljudem pa kaže jezik in z rožički miga. Ženske pa molijo, da bi skoraj bile zopet kakšne volitve, da bi hudobec potem izginil.

TEDENSKI KOLEDAR.

Dnevi:

- 6. marca, nedelja: Doroteja.
- 7. marca, pondeljek: Romuald.
- 8. marca, torek: Ivan M.
- 9. marca, sredo: Apolon.
- 10. marca, četrtek: Školastika.
- 11. marca, petek: Deziderij.
- 12. marca, sobota: Evalija.

Sejmi:

- 7. marca: Zalag, Rakitna, Poljčane.
- 8. marca: Velika Loka, Pilštajn.
- 9. marca: Brezovica.
- 10. marca: Raka, S muka, Sodražica, Št. Jur ob Taboru, Kapele, Sp. Polskava, Dol pri Hrastniku, Kostrivnica.
- 11. marca: Račna, Gradac.
- 12. marca: Drnovo, Kotredež, Vesela gora, Radovljica, Kamnik, Turjak, Sp. Logatec, Sv. Jurij ob južni žel.

Posojilo za zgradbo novih železnic. Ministrski svet je pooblastil finančnega ministra dr. Markovića, naj uvede pogajanja za najetje primernega inozemskega posojila, ki je potrebno za zgradbo novih železnih prog.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

CENTRALA: LJUBLJANA, DUNAJSKA C.

PODRUŽNICE IN AGENCIJE:

Delniška glavica:
Din 50,000,000.—
Rezervni zakladi ca:
Din 10,000,000.—

Brežice
Celje
Črnomelj

Gorica
Kranj
Logatec

Maribor
Metkovič
Novi Sad

Novomesto
Prevalje
Ptuj

Rakek
Sarajevo
Slovenjgradec

Split
Trst

Brzojavni naslov:
Banka Ljubljana
Telefon št. 261, 413,
302, 503 in 504.

SE PRIPOROČA ZA VSE V BANČNO STROKO SPADAJOČE POSLE.

Iz Novega mesta. V nedeljo dne 20. februarja t. l. se je vršila v farni cerkvi v Prečni poroka g. Josipa Tomiča iz Lok z gospodično Zalko Osolnikovo, hčerko vobče znanega naprednega kmetovalca in vinarstva v Muhaberu. Ženitvovanja se je udeležilo mnogo odličnih gostov, kar priča da je njegova hiša zelo čislana. Rodbini našega zvestega pristaša kakor tudi novoporočencema želimo: Bilo srečno!

Pozor! V zadnjem času so preplavili naše kraje razpečevalci 2½% državne rente za vojno škodo. Našim ljudem, nepoznavajočim vrednosti tega papirja, ponujajo obveznice po visoki ceni, ki daleko presega njegovo borzno vrednost. Veliko ljudi je bilo s tem občutno oškodovanih, ker so plačali, kakor čujemo, obveznice po dvojni borzni vrednosti. Omenjene obveznice se obrestujejo po 2½% in amortizirajo v 50 letih. Vsako leto se izplača 188 izžrebanim obveznicam še posebne dobitke. Obveznice torej niso prave srečke, ampak se samo en del amortiziranih obveznic nagradi s posebnim dobitkom. Borzni kurz za te obveznice znaša približno 340 Din (za celo obveznico v nominalni vrednosti 1000 Din). Onim, ki si žele nabaviti te obveznice, zaradi tega priporočamo, da se obrnejo naravnost na denarne zavode, kjer jih dobe po borznem kurzu, ne kupujejo jih pa, ako se hočejo obraniti nepotrebne škode, od ljudi, ki s temi obveznicami krošnjarijo in jih prodajajo na obroke po ceni, ki pravo vrednost izdatno presega.

Nepotrebno kolkovanje. Številni delodajalci in tudi delojemalci kolkujejo svoje vloge na Okrožni urad za zavarovanje delavcev ali na Osrednji urad. To ni potrebno, kajti po § 189. zakona o zavarovanju delavcev so vse vloge oproščene taks vseh vrst.

Smrtna obsodba. Pri zadnji porotni razpravi v Ljubljani je bil obsojen na smrt na vešalih mesar Branko Pintar, ker je lansko leto umoril sejmarja Karla Primožiča. — Znani rokovnjač France Klemen, ki je kradel po celi Sloveniji in bil obsojen na dolgoletno ječo že preje, a je hlinil blaznost in nato iz blaznice na Studencu ušel, je bil pri zadnjem porotnem zasedanju obsojen na pet let težke ječe.

— **Porote v Novem mestu.** Dosedaj so razpisani ti-le slučaji: 7. marca Marija Krašovec, hudodelstvo požara; predseduje predsednik okrožnega sodišča dr. Polensšek, zagovarja dr. Zupančič, dne 8. marca Franc Kapš in Marija Gortan, hudodelstvo zavratnega umora; predsednih dež sod. svetnik dr. Fischinger, zagovarjata Garzarolli in dr. Ivanetič, 9. marca: Ana Czar, hudodelstvo golufije; predseduje dež. sod. svetnik Luznar, zagovarja dr. Vasič, 10. marca: Josip Brdenk, hudodelstvo uboja; predseduje dež. sodni svetnik Kuder, zagovarja dr. Globevnik.

Priznanice o 20% odbitku ob zamenjavi kronskih novčanic. Po naši javnosti je krožila pred kratkim vest, da je min. za finance že naročil davčnim uradom, da sprejemajo navedene priznanice ob plačilu davkov namesto gotovine. Ka-

kor smo informirani, ta vest ni pravilna, ker je minister za finance sprejel predmetno odredbo v finančni zakon za 1927/1928, ki stopi v veljavo dne 1. aprila t. l., vsled česar o kakem prejšnjem sprejemanju označenih priznanic za davčno plačilo ne more biti govora.

Težke skrbi 80letnega starčka. V bližini Curiha je umrl te dni 80letni starček Pfister. Mož je posvetil zadnjih par let izključno skrbi za svoj pogreb. Napravil si je krsto, kupil prostor za grob, izkopal lastnoročno jamo, jo obzidal z betonom in položil vanjo krsto. Dejal je, da tako važne stvari, kot je njegov pogreb, noče prepustiti kakim malomarnim sorodnikom.

Švicarsko posojilo Državni hipotekarni banki v Beogradu. Iz Beograda poročajo, da je bilo v Ženevi otvorjeno podpisovanje obligacijskega posojila Državni hipotekarni banki v znesku 10 milijonov švicarskih frankov. Obligacije se izdajajo po tečaju 95 za 100 nominale. Obrestna mera znaša 7%. Podpisovanje bo trajalo do 31. marca t. l.

Stalin, predsednik ruskih sovjetov, je težko obolel. Njegova bolezen, želodčni rak, se je zadnje dni zelo poslabšala. Stalin se čim dalje bolj približuje kmetom v Rusiji in vidi pravo rešitev gospodarske krize predvsem v rešitvi socialnega, političnega in gospodarskega vprašanja ruskega kmeta.

Izseljevanje v Kanado. Pred tednom se je odpeljalo z ljubljanskega glavnega kolodvora 70 kmetov fantov v Kanado, večinoma gozdni delavci. Izseljenci so večinoma iz kočevskega, dalje iz logaškega in črnomaljskega okraja. V kratkem se izseli iz omenjenih krajev še okoli 400 mladih kmečkih sil v Kanado. Izseljevanje je letošnje spomlad doseglo višek.

Vojna napoved kobilicam. Iz Moskve poročajo: V Dagestanu in Astrahanu bodo uničevali letos kobilice s pomočjo aeroplanov. V to svrhu se pripravlja 130 aeroplanov, ki bodo metali na mrčes strupene praške.

Prebivalstvo Češkoslovaške. Po zadnjih statističnih podatkih je imela Češkoslovaška dne 31. decembra 1926 13.613.172 prebivalcev. Od tega števila odpade na deželo Češko 6.922.600, na Moravsko 2.806.500, na Šlezijo 721.500, na Slovaško 3.222.600 in na Podkarpatsko Rusijo 683.400 prebivalcev. Na kvadratni kilometer pride 102,5 duš.

Avstrijska carina na mleko. Ob priliki trgovskih pogajanj z Avstrijo nameravajo načeti češkoslovaški interesi tudi vprašanje carine na mleko. Češkoslovaška, ki je največji importer mleka v Avstrijo, želi, da Avstrija ukine carino na mleko, ki znaša sedaj 3 zlate krone na 100 kg. Na znižanju carine ima poseben interes južna Moravska, ki izvažna na dan 14.000 litrov mleka v Avstrijo.

Drage italijanske kolonije. Iz proračuna ministrstva za kolonije v Italiji je razvidno, koliko vložijo Italijani v kolonije in koliko jim ne-sejo. Za prihodnje poslovno leto se cenijo dohodki Tripolitanije na znesek 64 milijonov lir, izdatki pa na 217 milijonov. Dohodki Cirenaik naj bi znašali 46.400.000 lir, izdatki

209.790.000, Eritreja naj bi dala 22 milijonov dohodkov, zahtevala pa 42.455.000 lir izdatkov. Dohodki Somalije se predvidevajo v znesku 21.240.000, izdatki pa v znesku 80 milijonov lir.

Edison, največji izumitelj Amerike, je praznoval pretekli mesec osemdesetletnico rojstva. Čuti se še vedno zdravega in bistrega. Najprijubljenejši mu je njegov izum gramofon. Edison se je od preprostega prodajalca časopisov povzpел do današnjega najslavnejšega moža. Ker je precej gluha, ga je nek prijatelj vprašal, zakaj še ni poskusil električnim potom naglušnosti odpraviti. Edison mu je smeje odgo-

voril, da ima preveč drugega posla. S poslušanjem pa izgubi človek mnogo dragocenega časa. Če bi ne bil gluha, bi mu žena cel dan na ušesa trobila. Najsrečnejšega se počuti v svoji delavnici, kjer še vedno študira in preizkuša nove izume.

Kmetijski hranilni in posojilni dom v Ljubljani sporoča, da ima na razpolago še nekaj polovičnih in četrtinskih srečk Državne loterije in kdor se hoče udeležiti glavnega žrebanja z milijonskimi dobitki (skupnih dobitkov nad 70 milijonov), naj takoj naroči srečke in pošlje denar, ker bodo iste pošle. — Polovična srečka za III. razred stane z doplačilom 150 Din, četrtinska 75 Din.

Iz uredništva. Dopise iz Celja in Rog. Slatine priobčimo v prihodnji številki.

Narodni gospodar.

Kriza vinarstva in vinski sejmi.

Gospodarska kriza je pri nas splošna; posebno pa je po izrednih razmerah prizadeto naše vinarstvo. Vinarski krogi iščejo na vseh straneh izhoda ter smatrajo, da jim utegnejo pomoči vinski sejmi in razstave. Take prireditve so sicer potrebne, toda za našo vinsko trgovino ne bodo imele pravega uspeha, dokler se ne znižajo carinske postavke, ki služijo n. pr. Avstriji v zaščito lastnega vinarstva. Najprej bo treba doseči, da nam država v trgovinski pogodbi omogoči izvoz vina, potem še le bodo prišli vinski sejmi in razstave do prave veljave.

Dokler se to ne zgodi, tako dolgo imajo vinski sejmi in razstave drugo važno nalogo. Ne morda tisto, ki jo očrtava v »Slov. Gospodarju« z dne 30. decembra 1926 g. Emeran Stoklas iz Prevalj, namreč da seznanimo svet s svojim dobrim pridelkom. Tega pozna svet že od nekdaj. Ni mu ga treba še posebej kazati. Osobito velja ta trditev za najboljšo kapljico naših slovenskih vinogradov, za Ljutomerčana, ki ga poznajo širom sveta, posebno v Avstriji. Tako se je marca 1. 1925 vršil na Dunaju VIII. mednarodni velesejm, na katerem si mogel poskusiti dišečega traminca l. 1923 in muškata silvanca l. 1923, oba iz Ljutomera, ki ju navaja cenik v isti vrsti s svetovnimi markami, s tokajcem l. 1917, renskim vinom (Ringer Rosengarten) l. 1923 ter šiponom l. 1923 stolnega kapitelja v Pečuju.

Naloga sedanjih vinskih sejmov ne more biti toliko kupčijska, kakor ta, da širijo idejo o pridelovanju kvalitetnih vin ter navajajo vinogradnike k umnemu kletarenju. Če pride pri tem tudi do večjih kupčij, je to seveda dobro. Ta naloga vinskih razstav pa se doseže najlažje na manjših in zato cenejših lokalnih razstavah.

Ta razmišljanja so napolnila gospodarske kroge ljutomerskega vinskega okoliša, da so sklenili prirediti dne 3. marca 1927 sejm in razstavo ljutomerskih vin. Ljutomer je važno središče vinske trgovine (do avstrijske meje je le nekaj nad 20 km železnice, tudi z glavno

progo naših železnic ima ugodne zveze) in zato je pričakovati, da uspe ta sejm in razstava v polnem obsegu.

• • •

Mlekarska zadruga za Žabnico in okolico naznanja s tem vsem članom in nečlanom, da se vrši predavanje o mlekarnstvu v osnovni šoli v Žabnici v nedeljo, dne 6. marca ob 3. uri popoldne. Predaval bo mlekarski instruktor g. Pevec iz Škofje Loke. K predavanju se vabite vsi, ki imate opravka z mlekarnstvom, zlasti pa gospodinje.

Uprava državne kmetijske šole v St. Jurju ob juž. žel. javlja, da se vršita radi številne priglasitve dva tečaja za cepljenje, precepjevanje in nego sadnega drevja. Prvi že objavljeni dne 7. in 8. marca v prvi vrsti za učitelje, katerih se je prijavilo že lepo število, drugi petek in soboto 11. in 12. marca za ostale prijavljence in za okoličane. Kdor ni dobil odjave, se lahko vdeleži prvega ali drugega tečaja. Mlekarski in sirsarski tečaj se vrši kot je bilo javljeno 14. in 15. marca, vrtnarski pa 11. in 12. aprila. — Direktor inž. Bukovšek.

Tridnevni sadjarski tečaj v Kranju. Kmetijske in sadjarske podružnice sodnega okraja Kranj priredijo dne 10. marca tridnevni sadjarski tečaj v Kranju. Na tečaju se bode praktično poučevalo v vseh stvareh, ki so naprednemu sadjarju potrebna, osobito o cepljenju, sajenju in oskrbovanju sadnega drevja. Kmetijske in sadjarske podružnice se pozivajo, da izberejo in pošljejo na tečaj vnete sadjarje, osobito pa mladeniče, ki imajo veselje do sadjarstva ter čas in voljo s pridobljenim znanjem pomagati svojim sosedom. Kmetijske in sadjarske podružnice naj priglasijo pismeno do 7. marca kmetijskemu sreskemu referentu v Kranju vse tiste, ki se obvežejo vztrajati na tridnevnem tečaju. Tečaj bo vodil oblastni sadjarski referent g. Kafol s sodelovanjem sres. kmetijskega referenta g. Hladnika in ravn. g. Žirovnika.

Nadaljni trije učni tečaji na srednji vinarski in sadjarski šoli v Mariboru se vrše zaporedoma pet dni, t. j. od 8. do 12. marca t. l. in sicer: I. dne 8. marca (torek) o trsnih rezih in o grozdnem sukaču; II. dne 9.

marca (sreda) o cepljenju in trsničarstvu; III. od 10. do 12. marca (četrtak, petek in sobota) o kletarstvu. Pouk obsega predavanja in razkazovanja z vajami. Začetek vsak dan ob 9. uri. Vinarji in njih odrasli otroci obojega spola se naj tečajev udeležijo v obilnem številu. Pismene prijave sprejema direkcija navedene šole. Siromašni udeleženci tridnevnega kletarskega tečaja dobe denarno podporo, ako predlože uradna potrdila svoje občine o siromaštvu. — Direktor Andrej Žmave.

Ljubljanski trg. Meso in mast: goveje meso 15—18, telečje 17—20, svinjsko 19—22.50, slanina 19—20, riba in salo 21, mast 23, koštrunje meso, jagnjetina 20, kozličje 20 Din 1 kg. Perutnina: kokoši 25—35, petelini 30—40, race 30 Din komad. Domači zajci: 15—20 Din komad. Ribe: krapi 25—30, linji 25, ščuke 35, sulci 60, klini 15—20, mreže 25, pečenke 10 Din kg. Mlečni proizvodi: mleko 2.50—3 Din liter, sirovo

maslo 44, čajno 55, kuhano 44 Din 1 kg. Jajca: 1.75—2 Din za par. — Sadje: jabolka 6—12, orehi 12, jedrca 34 kg kg, pomaranče 1—2.50, limone 0.75—1 Din komad. — Moka: pšenična »0« 5.75—6 Din kg. — Zelenjava in sočivje: Tržaška ajserica 16, endivija 16, motovilec 40, radič 18—20, zelje 6—10, kislo 3.50 Din, ohrovt 8—10, kartijola 8—10, špinača 18—20, grah v stročju 20, čebula 4—5, česenj 8—10, krompir 2, kisla repa 2.50—3, korenje 1.50 do 6 Din kg.

Mariborski trg. Svinje na drobno po 10.50—30 Din kg, po komadih pa

po 14—17 Din kg. Krompir 1.85 do 2.25 Din kg. Perutnina: kokoši 30 do 50, piščanci 30—37.50, race 30 do 45, gosi 60—70, purani 60—150 dinarjev komad. Kozliči: 100 Din komad. Zelenjava in sočivje: čebula 4 do 6, grah v stročju 20, česenj 12 do 15, kislo zelje 3.50 do 4, kisla repa 2 Din kg, kartijola 5—15, ohrovt 1 do 6, sveže zelje 1—5 Din komad, endivija, glavната solata in radič 14 do 16 Din kg. Sadje: jabolka 2—7, hruške 4—10, češplje suhe 7.50 do 10 Din kg. — Mlečni proizvodi: mleko 2.50—3, smetana 12—14 Din liter, sirgvo maslo 36—40, čajno 50

do 65, kuhano 48—50 Din kg. Jajca 1—1.25 Din komad. — Seno 80 do 100, otava 90, slama 40—45 Din za 100 kg.

Poljedelska razstava v Pragi. Kakor vsako leto priredi tudi letos Poljedelsko združenje Češko-slovaške republike v dneh od 14. do 22. maja znano poljedelsko razstavo v Pragi. Cilj razstave je nuditi splošno sliko razvoja poljedelstva in razvoja poljedelsko-industrijskega v celi republiki, delovati k nadaljnjemu napredku poljedelstva, posredovati direktno stik izdelovalcev s konsumentii in podpirati razmnožitev produkcije. Razstava je razdeljena na številne skupine kakor: rastlinstvo in poljedelstvo, sploh gospodarstvo, živalstvo, poljedelska industrija, poljedelske stroje, zadrugarstvo itd. — Poleg tega bodo prirejene še razne posebne razstave itd. Posetniki te razstave imajo na čsl. železnicah 33% popusta.

V PRAGO

14 mednarodni velisejem
ki se vrši
od 20. do 27. marca 1927
odpotujejo

posetniki lahko že 10. marca
50% popust
pri osebnih in brzovlakih na jugoslovan-
skih in čehoslovaških železnicah.

Brezplačno pojasnila in legitimacije se dobijo pri
MATELIČ & Co. Čehoslovaški
LJUBLJANA konzulat v Ljubljani
Kongresni trg 3. Breg 8.

Vprašaj samega
sebe, si li plačal
naročnino
za leto 1927
ali še ne. Če še
nisi plačal stori
to takoj, da se ti
list s pošiljanjem
ne ukine.

NA PRODAJ.
vsled družinskih razmer

stara gostilna

na prometnem kraju v bližini Novega me-
sta s 15 oralom zemljišča (od tega je 1½
orala vinograda, ostalo njive, travniki in
gozdovi). Poslopje je v najboljšem stanju
z električno razsvetljavo ter pripravno tu-
di za otvoritev trgovine z mešanim bla-
gom, kar zahteva dotična prometna toč-
ka. Cena po dogovoru. Naslov pri upravi
lista.

**Kostanjevo
kolje**

za vinograd, dolžina 2.50 m, cepa-
no in okroglo, dobro izdelano, po
cenii Din 1.50 za komad nudi P.
Panjan, Hrastovica kod Siska.

Pozor! VSI bralci lahko dobijo po spodaj označeni izvanredno nizki
ceni vse vrste obutev, osebno ali po povzetju. Vposlati je treba
številko noge ali pa odtis stopala, širokost in višino noge, ter
navesti obliko ameriki. ali šimi. Vrsta in oblika ter cene istim so:

Pozor!

Moški čevlji, ameriškanska oblika, visoki, črn boks	Din 175.—	Dekliški visoki čevlji, črn boks, od 26—30	Din 100.—
Moški čevlji, šimi (špičasti) oblika, visoki, črn boks	Din 180.—	Dekliški visoki čevlji, črn boks, od 31—35	Din 115.—
Moški čevlji, šimi (špičasti) oblika, nizki, črn boks	Din 160.—	Dekliški polčevlji ali s špango, od 26—30	Din 70.—
Zenski čevlji, šimi (špičasti) oblika, visoki, črn boks	Din 175.—	Dekliški polčevlji ali s špango, od 31—35	Din 90.—
Zenski čevlji, šimi (špičasti) oblika, nizki, črn boks	Din 141.—	Otroški čevlji, od 18—21	Din 32.—
Zenski čevlji, šimi (špičasti) oblika, s špango, črn ševro	Din 132.—	Otroški čevlji, od 22—25	Din 40.—
Zenski čevlji, ameriškanska oblika, visoki, črn boks	Din 166.—	Otroški čevlji, od 26—30	Din 58.—
Zenski čevlji, ameriškanska oblika, nizki, črn boks	Din 138.—		
Zenski čevlji, ameriškanska oblika, nizki, črna teletina	Din 100.—	Za ružave čevlje je treba doplačati in sicer:	
Fantovski visoki čevlji, črn boks, od 31—35	Din 105.—	Za moške in ženske visoke	Din 15.—
Fantovski visoki čevlji, črn boks, od 36—39	Din 135.—	Za moške in ženske nizke	Din 10.—
Fantovski polčevlji, črn boks, od 31—35	Din 90.—	Za fantovske in dekliške visoke	Din 7.—
Fantovski polčevlji, črn boks, od 36—39	Din 120.—	Za fantovske in dekliške nizke	Din 5.—
		Za otroške	Din 4.—

Detajlna prodaja Carl Pollak a. d., Ljubljana, Dunajska c. 23.

PROMETNA BANKA D. D. V LJUBLJANI

Prešernova ulica 4

Telefon števil. 149, 968

Pošt. ček. račun 13.853

(Ziro-račun pri Narodni banki)

sprejema hranilne vloge in izdaja trg. kredite pod najugodnejšimi pogoji; eskompt in inkaso menic ter
trg. cesij. — Nakup vsakovrstnih predvojnih papirjev, prodaja valut in deviz po najugodnejših tečajih.

Kako je mogoče obvarovati domačo živino od oslabelosti, ki je posledica poroda?

Vsem je znano neljubo dejstvo, da vse vrste domače živine: krave, svinje, kobile itd. zelo oslabiljo po porodu in se nato v večini slučajev od te oslabelosti zelo težko oporavijo. To oslabiljenje pa ima za posledico, da matere nimajo dovolj mleka za časa sesanja mladičev, radi česar so tudi le-ti slabjši, kakor bi imeli biti. Da jih pa obvarujemo ene kakor druge, to je matere in mladeniče, imamo sedaj izredno dobro sredstvo in to je:

Težakovo hranilno in zdravilno olje za živino

ki je sedaj že večini naprednih živinorejcev dobro znano.

Ako dajete to olje noseči živini vsaj 14 dni pred porodom in nato ves čas, dokler mladiči sesajo, dosežete sigurno sledeče:

1. Da matere za časa dojenja popolnoma nič ne oslabiljo in da imajo več mleka, ki je pri tem tudi močnejše in za mladiče izdatnejše.

2. Da so mladiči trdnjši in krepkejši, da hitreje rastejo in da ne oslabiljo močno, ako se jih odstavi. Da mladiči po odstavljenju ne bi dalje oslabiljo, potrebno je da jim dajete to olje vsaj en mesec po odstavljenju naprej.

To olje morete dobiti samo pri tvrdki:

M. Težak,

Zagreb, Gundulićeva ul. 13,

in sicer v ročkah (kantah) po 5 kg po ceni od Din 125.— za eno kanto, ki se pošlje po poštne povzetju.

Navodila za uporabo pošilja gornja tvrdka brezplačno.

Najboljše in zato najcenejše kupite edino le pri

Josip Petelinc

pletenine, majce, volno, žepne robce, kravate, palice, nahrbtnike, spodnje hlače, otroško trikotnino, kompletne potrebščine za čevljarje, krojače, sedlarje in šivilje

v Ljubljani ob v. d. blizu Prešernovega spomenika

va veliko in malo!

Kotel

za kuhno prašičem, malo rabljen, se za polovično ceno proda. Fr. Srčnik, Ljubljana, Rožna dolina c. VII. št. 11.

Ekonom (oskrbnik)

izvežban v poljedelstvu, živinoreji, šumarstvu itd., išče službo. Nastop po dogovoru. — Ponudbe pod »Širokornjak« na upravo lista.

Sadike kulturne vrbe

po Din 35.— za 1000 komadov oddaja Vrbovska zadruga v Notranjih gorah.

Semena

vseh vrst najboljše kakovosti ter

oblačino blago

za pomlad in poletje dobite najugodnejše v trgovini Fran Senčar, Mala Nedejja in Ljutomer.

RESTAVRACIJA Pod Skalco

Ljubljana, Mestni trg 11 toči vedno sveže pivo, pristna domača črna in bela vina ter postreza z fino kuhinjo.

Za obilen poset se p. n. občinstvu toplo priporoča

Josip Uran.

Službo

blagajnika, skladiščnika ali kaj sličnega

išče zanesljiva mlajša moč, zmožna položiti večjo kavicijo.

Ponudbe na upravo »Kmetkega lista« pod »Trgovina« 334.

Mesarskega vajenca

od poštene hiše, lepega vedenja, zdravega, krepkega, kj bi imel veselje do učenja, sprejme Anton Zlajpah, mesar, gostilničar in posestnik v Mokronogu (Dolenjsko).

Drevesničarska zadruga v Dorfarjih

pošta Škofja Loka

je začela z oddajo visokodebelnih

SADNIH DREVESE.

Jablane: Pisani kardinal, Jakob Lebel, bobovec, šampanska reneta in več drugih plemenitih vrst. Hruške: Vinske moštнице, rumenke, tepke in razne druge vrste. Cena jablanam je: I. vrsta 10 Din, II. vrsta 8 Din, III. vrsta 5 Din za komad. Cene hruškam: I. vrste 12 Din, II. vrste 10 Din za komad. Vse cene veljajo z ovojilno vred franco kotodvor Škofja Loka. Manj kot 30 komadov drevesc se ne razpošilja. — Naročila sprejema zadruga

Zdravila za živino:

lastne preizkušene specialitete, izdelane po navodilih nadživnozdravnika Sadnikarja dobite samo v lekarni na Vrhniki. Posebno priporočamo: Sadnikarjev protikataralni prah za konje zoper prehlajenje na soplilih, izcejanje žlema in gnoja iz nosnic, otežkočeno dihanje in kašelj, škatlja 20 Din. Besulin svečice zoper srmačno vnetje ter jalovost krav in telic, to je onih krav, ki se gonijo, a ne obrežijo škatlja z 12 svečicami 30 Din. Sadnikarjev zdravilni prašek zoper obolenje prašičev, zoper bolezni na prebavilih in zaprtje, pravočasno uporabljen zabranil izbruh rdečice, en zavoj 12 Din, 10 zavojev 100 Din. Konjski evot (fluid) zoper neigibnost udov in revmatizem vseh domačih živali, stekl. 20 Din. Mesalin uniči takoj vse bolhe in uši pri vsaki živali, tuba 8 Din. Kapljice za prašiče, dvigajo slast do jedi in urejujejo prebavo, steklenica 8 Din. Vsakemu zdravilu je pridelano natančno živinozdravniško navodilo! — V zalogi so tudi vsa druga zdravila! Na vsa vprašanja odgovorjam brezplačno!

Lekarna HOČEVAR, Vrhnika šte. 30.

»Sarn ška« m č akad. izobražen, večš knjigovodstva, bilance, ekonomije, sploh vseh pisarniških poslov, išče službe. Poročilo pod »Vestene« na upr. lista.

PRODAM ca 1000 kilogramov lepih orehov in dva vagona sladke, zdrave krme. Andrej Juršič, Makole.

Modra galica.

Vsem odjemalcem modre galice nudimo za bližajočo se sezijo najboljšo modro galico, 98-99% po ceni Din 7-20 franko Ljubljana, proti takojšnjemu naročilu.

Javite koliko galice rabite.

EKONOM, osrednji gospodarski zadrugi v Ljubljani r. z. z. o. z.

Blizu Prešernovega spomenika za vodo.

Najboljša, najcenejša kolesa in živalni stroji so edino

Petelinčevi

znamke

GRITZNER, ADLER, PHÖNIX

za dom, obrt in industrijo. Pouk brezplačen, ugodni plačilni pogoji. Tudi na obroke. Večletna garancija.

JOSIP PETELINC

Ljubljana

Od dobrega najboljša je švicarski pletilni stroj DUBIED

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

Ustanovljena l. 1889.

(Gradska štedionica)

Ustanovljena l. 1889.

Telefon šte. 16.

Prešernova ulica

LJUBLJANA

Prešernova ulica

Poštni ček 10.535.

Stanje vložnega denarja nad 250 milijonov dinarjev.

sprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi na tekoči račun, in sicer proti najugodnejšemu obrestovanju. Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogovorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti.

Stanje vložnega denarja nad 1000 milijonov kron.

Jamstvo za vse vloge in obresti, tudi tekočega računa, je večje kot kjerkoli drugod, ker jamči zanje poleg lastnega hranilničnega premoženja še mesto Ljubljana z vsem premoženjem ter davčno močjo. Vprav radi tega nalagajo pri njej sodišča denar nedoletnih, župnijski uradi cerkveni in občine občinski denar.

Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hranilnici, ker je denar tu popolnoma varen.